

Internationale leeropdracht

'En Jezus kwam naar hen toe, sprak met hen en zei: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat ik u geboden heb, in acht te nemen.'

(Mattëus 28:18-19, HSV)

Discipelschap mag op vernieuwde aandacht rekenen, het is een ware hype. Hoe word je discipel, hoe blijf je discipel? Discipelen, dat zijn pas echt volgelingen van Jezus. Ze volgen Hem daadwerkelijk na. Meer dan gewone christenen, zo lijkt het wel. Je kunt in training gaan om je discipelschap meer en meer te ontwikkelen. Maak alle volken tot mijn leerlingen... (NBV), is dat soms maakbaar?

Aloude leeropdracht

Wat ik liever Jezus' leeropdracht noem, is niet denkbaar zonder de aloude leeropdracht die God aan Abraham heeft gegeven. Op het moment dat God Abraham betrok in zijn plannen om Sodom en Gomorra te verwoesten, klonk het: 'Uit Abraham zal immers een groot en machtig volk voortkomen en alle volken op aarde zullen wensen te gezegend te worden als hij. Want ik heb hem uitgekozen, hij moet zijn zonen en zijn verdere nakomelingen voorhouden de weg te volgen die ik wijs, door rechtvaardig en goed te handelen. Alleen

dan zal ik verwezenlijken wat ik Abraham heb toegezegd' (Gen. 18:18-19).

De woorden van Jezus komen dus niet uit de lucht vallen. Hij spreekt hier als de zoon van Abraham. In heel de joodse traditie, in de geschiedenis van Israël, is leren en overdragen, leren onderhouden van levensgrote betekenis. School maken. Leren en aanleren. Leren leven. Levenskunst leren. Die eeuwenoude traditie wordt door Jezus voortgezet. Nu niet alleen voor Israël, maar zoals vanouds bedoeld, met het oog op alle volken. Israël staat van meet af aan in dienst van de volken. Tot op de dag van

vandaag mogen alle volken mee profiteren van de kennis die al aan Abraham is overgedragen en die Jezus in vervulling brengt.

Bij het vervullen van zijn grootse belofte wilde God zijn mensen inschakelen en betrokken hebben. De belofte was namelijk gekoppeld aan de verantwoordelijkheid om over te dragen. Lees maar: alleen dan zal ik verwezenlijken wat ik Abraham heb toegezegd. Juist langs die weg van recht doen en gerechtigheid in praktijk brengen, verwezenlijkt God zijn belofte voor de hele wereld (Gen. 18:19). Geloofsopvoeding is blijkbaar van wereldbetekenis!

Maestro is magistraal

'Met bewondering kijk ik naar mijn Meester (Magister). Hij is mijn Leermeester, de Maestro zelf.' Hiermee begint iedere vorm van discipelschap, met bewondering voor de Leermeester. Anders zal het meest wezenlijke je ontgaan. Het eerste wat Simon en Johannes doen, is de hele dag bij Jezus doorbrengen en naar zijn onderwijs luisteren. Ze hangen aan zijn lippen. En niet alleen zij. Het is een refrein. Jezus leert totaal anders dan al die andere rabbi's en rabbijnen (Mat. 7:29). Het bijzondere is: Hij dwingt niemand. Jezus spreekt indringend, maar dringt niets op. Hij is verre van autoritair.

Opmerkelijk in heel zijn optreden is dat je telkens een *tweeslag* constateert. Jezus komt het *goede nieuws* (evangelie) van zijn koninkrijk *brengen*. Dat gaat voorop: alles is gericht op zijn nieuwe wereld die doorbreekt. En vervolgens komt Hij om te *onderwijzen* (Mat. 4:23; 9:35; 11:1). Telkens weer staat het in die combinatie en volgorde. Hij doet dat met de autoriteit van zijn persoon. Hij spreekt met kennis van zaken. Niemand die eraan twijfelt dat dit heel het leven raakt. Een tweedeling in theorie en praktijk is bij Hem ondenkbaar. Hij leeft wat Hij onderwijst, en Hij onderwijst wat Hij leeft.

Degenen die Jezus volgen, heten discipelen (*mathetai* = leerlingen) alleen omdat zij telkens op Hem afgaan en van Hem willen leren. Met vallen en opstaan. Niet alleen als het gaat om theoretische kennis, het raakt heel de levenspraktijk. Volging of leerling zijn impliciert heel het leven. Bij rabbijnen moest je je inschrijven, bij Jezus gebeurt het omgekeerd, Hij roept mensen van allerlei slag. Ieder die zich maar leerbaar opstelt. Hij vormt een *leer en een leefgemeenschap* rondom zich. Het kan niet anders of volgelingen van Jezus gaan bij Hem in de leer, en leven

van zijn leer. Dat begint met een afgaan op zijn gezag. Bewondering hebben voor Hem. Niet met brainstormen, maar met 'brainstilling' aan de Bron. Wat vooropgaat, is dus niet een activiteit: iets (na)doen. Het begint met geroepen worden, aangesproken worden. De bereidheid van mensen om te leren van Rabbi Jezus, de zoon van Abraham!

Leerschool

Discipelen maken!?! Alsof wij beginnen met onze activiteit. Niet dus. Jezus

Niet brainstormen, maar brainstilling

onderwerpen, 'islam', van alle volken!). Die aloude vertrouwde vertaling is zo vreemd nog niet. Vooral omdat het woord 'discipel' zo'n specifieke klank heeft gekregen. Terwijl het woord dat Jezus gebruikt, heel algemeen is voor: in de leer gaan. Een vak leren, trainen, in praktijk leren brengen. Het aanleren van een beroep en instructies volgen. Zoals je bij een visser in de leer gaat of bij een schilder het vak leert. Theorie en praxis schuiven ineen. *In theorie is de praktijk de beste leerschool*. Dat heeft ook alles met vorming en scholing te maken.

Opmerkelijk genoeg zie je dat na de evangeliën en het boek Handelingen het woord 'leerling', discipel (*mathetes*) niet of nauwelijks meer voorkomt. Dat betekent natuurlijk niet dat de positie van volgeling of christen anders is geworden. Het doel is hetzelfde: Jezus de Messias leren kennen zoals Hij is. Ook kennen in de relationele zin van het woord. In dezelfde lijn kan Paulus zeggen: zo hebt u Christus niet leren kennen (*emathete*), u hebt van Hem gehoord en bent in Hem onderwezen, zoals het de waarheid is in Jezus (Ef. 4:20-21).

Het werkwoord is in het Grieks: *matheteuo*, dat betekent leerling worden, discipel worden, in de leer gaan bij iemand. In Matteüs 13:52 wordt gesproken over een schriftgeleerde, die een leerling-volgeling van het Hemelrijk is geworden, bij het Hemelrijk in de leer is gegaan; school heeft gemaakt. Jozef van Arimatea is een aanhanger, volgeling, van de Heer geworden (Mat. 27:57). Hij had vast al kennis, Jozef is al gelovige in JHWH, maar wordt nu volgeling van Jezus. Hij laat diens onderwijs en lering daadwerkelijk tot zich doordringen en aanvaardt dat. Zo wordt het ook in Handelingen 14:21 gebruikt. Paulus en Barnabas beginnen met de verkondiging van het evangelie en het 'maken van leerlingen' (dezelfde tweeslag). Voor hen geldt wat voor ons allemaal geldt als wij willen doorgeven en overdragen. Het laat zien dat je zelf altijd leerling van Jezus blijft en vervolgens ook anderen enthousiasmeert om Hem te volgen en van Hem te leren.

Leerling zijn impliciert heel het leven

beginnt met gelukwensen: gelukkig wie dorst heeft naar gerechtigheid (Mat. 5:6; dat is de taal van Abraham!). Het initiatief ligt niet bij ons, maar bij Jezus zelf. Vervolgens vraagt het veel en vergt het heel wat. Onderwijs en begeleiding kosten tijd, investering, volharding en uithoudingsvermogen. Alles begint met aanleren. Ieder krijgt de mogelijkheid om in de leer te gaan en af te leren. Om na zelf geleerd te zijn en te hebben aangeleerd, dat ook anderen weer aan te leren. De SV en de HSV hebben *onderwijzen* (een wereld van verschil trouwens met

Investeren van almacht

Bij de Maestro Jezus is niets vrijblijvend. Hij is appellerend. Je kunt niet om Hem heen. Zijn belofte en roeping gaan voorop. Altijd als Hij opdrachten geeft, hoe verstrekkend ook, worden deze voorafgegaan door een belofte waarin Hij zelf meekomt en vooropgaat. Het is kenmerkend voor de Schriften dat als daarin beloften gedaan worden, er altijd bevelen of geboden mee gepaard gaan.

Bescheiden twijfelaars worden nota bene geroepen. Die sommigen die twijfelden, moeten onder het elftal gezocht worden. Tot in de naaste omgeving van de Leermeester is twijfel op z'n minst herkenbaar geweest. Hoe krijgen zij, eenvoudige vissers die nooit verder hebben gekeken dan Palestina, deze wereldwijde leeropdracht ooit voor elkaar?

Het is zo'n eigenaardige almacht die Christus gekregen heeft. Verkijk je niet op die almacht! De almacht wordt hier

gekenmerkt door het nieuws en lering van het koninkrijk. Geen almacht om er voor ieder zichtbaar mee te pralen en te pronken. Geen almacht om zichzelf voor de ongelovige wereld te bewijzen. Geen almacht die alle tegenspraak de mond snoert. Geen almacht die ook het meest verstokte ongelof nog dwingt om te geloven. Geen almacht die tot alles in staat is, alsof je aan dit woord een hele dogmatiek over Gods almacht moet hangen.

Jezus investeert zijn almacht in zijn leeropdracht. Dat woord over zijn almacht moeten we daadwerkelijk verbinden met zijn internationale leeropdracht met bevel te onderhouden, dat Hij di-

rect daarop geeft, met het doopbevel. Dáár staat zijn almacht achter. Het is zijn machtige zaak, zijn evangelie niet

weg te krijgen uit deze wereld. En als we zien dat in Europa de kerk gaandeweg uit de samenleving verdwijnt, dan gaat het in Azië en Afrika juist opkomen. Dat is de vrije almacht van Christus. Zijn nieuws is nooit achterhaald en onuitroeibaar. Christus' almacht staat

achter de evangelieprediking en zit ook in dat evangelie zelf opgesloten. Die heeft, kortom, alles met zijn onderwijs en onderhoud (permanente educatie) te maken. Discipelschap vraagt om discipline. Gelukkig gaat de belofte eraan vooraf en gaat zijn leerkracht mee: Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing.

Evangelie niet weg te krijgen

105

Zaaien

Gereformeerde evangelisatie

106

Planten & Groeien

Gereformeerde gemeenteopbouw

Ds. Henk Drost

Een tweeluik over een missionaire gereformeerde kerk. *Zaaien* gaat over het missionaire werk. *Planten & Groeien* gaat over de missionaire kerk.

Het missionaire werk gaat voorop, want daaruit is de kerk geboren. En die afkomst van de kerk heeft ook alles te maken met haar toekomst. De kerk blijft alleen op Christus' weg als ze missionair is: van harte gereformeerd én missionair!

De auteur maakt duidelijk dat de combinatie gereformeerd en missionair sterk is. Gereformeerde kerken zijn vaak nog behoorlijk introvert met weinig visie op evangelisatie. Je krijgt aan de andere kant ook wel eens de indruk dat je – wil je echt missionair overkomen – het gereformeerde overboord moet zetten.

In deze boeken wordt een bijdrage geleverd om het missionaire denken en werken in de Gereformeerde Kerken op te warmen vanuit de warme leer van de genade. Voor verwerking en bespreking is materiaal opgenomen.

Prijs bij abonnement € 9,25.

Ook verkrijgbaar bij de boekhandel voor € 11,25

**Bestel via www.woordenwereld.nl
(ook voor een abonnement)**